

ONDER DE AANDACHT

RAVON-DAG 2015

Van passie naar praktijk

Op zaterdag 14 november wordt de jaarlijkse RAVON-dag georganiseerd. Deze dag is de ontmoetingsdag voor iedereen die bezig is met reptielen, amfibieën en vissen. Naast een interessant lezingenprogramma is er ook een uitgebreide informatie- en boekenmarkt en veel gelegenheid om contacten met andere herpetologen te onderhouden, onder meer tijdens de borrel na afloop.

FOTO: LISA OP DEN KAMP

Het programma start om 9.30 uur en eindigt om 16.30 uur. Zo is er een aantal lezingen over het jaar van de Adder, over de tuin als natuurgebied, over de Kamsalamander, de Muurhagedis en over de Levendbarende hagedis. Locatie is het Linnaeusgebouw van de Radboud Universiteit, Heyendaalseweg 137 te Nijmegen. Deze locatie is goed bereikbaar per auto en openbaar vervoer. Voor alle actuele informatie en het volledige programma kunt u terecht op www.ravon.nl.

FLORON-DAG 2015

Bodem voor planten

Op zaterdag 12 december wordt de FLORON-dag georganiseerd. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de KNNV. Het belooft een gevarieerd programma te worden met dit jaar als thema "Bodem voor planten". Het jaar 2015 is door de UNESCO uitgeroepen tot Jaar van de Bodem. Mensen die naar planten kijken, kijken misschien zonder het te weten ook naar de bodem. Immers, planten vertellen behoorlijk precies hoe de bodem er uit ziet. In het lezingenprogramma komt op vele manieren de relatie tussen bodem en plantengroei tot uiting. In de pauzes is er gelegenheid om bij te praten en stands te bezoeken. Er zijn onder andere natuurboeken en plantenzaden te koop. Ook het Natuurhistorisch Genootschap zal met een stand aanwezig zijn waarbij onder meer de Zeggenatlas te koop zal zijn. Vanaf begin november is er meer informatie over het programma te vinden op de FLORON-website

FOTO: OLAF OP DEN KAMP

www.floron.nl. De FLORON-dag vindt plaats in het Linnaeusgebouw van de Radboud Universiteit Nijmegen. Aanvang 10.00 uur.

GENOOTSCHAPSDAG 2016

Op zaterdag 13 februari 2016 vindt de 19e Genootschapsdag plaats. Deze gratis toegankelijke bijeenkomst is de ontmoetingsdag voor Limburgse natuurliefhebbers. Naast een uitgebreid lezingenprogramma is er ook weer een informatie- en boekenmarkt. Hier kunt u zowel nieuwe als gebruikte natuurboeken aanschaffen. Ook zijn de verschillende terreinbeheerders aanwezig zodat u contacten kunt leggen om te monitoren en uw bijzondere vondsten kunt melden. Het lezingenprogramma is nog niet bekend, maar wordt op onze website en in de komende maandbladen aangekondigd.

Het programma start om 10.00 uur (zaal open om 9.30 uur) en duurt tot 16.30 uur. Tussen 12.00 en 13.30 uur kan de boeken- en informatiemarkt bezocht worden. Ook tussen 14.30 en 15.00 uur is er een korte pauze. De Genootschapsdag vindt plaats in het Bisschoppelijk College Broekhin, Bob Bouwmanstraat 30-32 te Roermond. Verdere informatie kunt u verkrijgen via het kantoor van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470 of via e-mail kantoor@nhgl.nl.

BINNENWERK BUITENWERK

OP DE INTERNETPAGINA WWW.NHGL.NL IS DE MEEST ACTUELE AGENDA TE RAADPLEGEN

N.B. DE EXCURSIES EN LEZINGEN ZIJN OPEN VOOR IEDEREEN, ONGEACHT OF U WEL OF GEEN LID VAN EEN KRING OF STUDIEGROEP BENT.

● **ZONDAG 1 NOVEMBER** leidt Pierre Grooten voor de **Plantenstudiegroep** een herfstwandeling rondom Wijlre. Vertrek om 9.30 uur vanaf de achterzijde van station Maastricht of om 10.00 uur vanaf de parkeerplaats Kwakkerpool tussen Wijlre en Stokhem.

● **ZONDAG 1 NOVEMBER** organiseert de faunastudiegroep van **Kring Venlo** een excursie naar de Kraanvogels in het Diepholzer Moor. Vertrek om 7.00 uur vanaf de Hertog Reinoudsingel 116 te Venlo. Opgave verplicht

via Jos.Hoogveld@WPM.nl.

● **DONDERDAG 5 NOVEMBER** verzorgen Jean Claessens en Jacques Kleijnen voor **Kring Maastricht** en de **Plantenstudiegroep** een lezing over Europese orchideeën en hun bestuivers. Aanvang 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum, de Bosquetplein 6 te Maastricht.

● **VRIJDAG 6 NOVEMBER** is een variëteit van de **Herpetologische Studiegroep** en de **Vissenwerkgroep**. Aanvang 20.00 uur in het Groenhuis, Godswederstraat 2 te Roermond.

● **ZATERDAG 7 NOVEMBER** organiseert Finy Wolfs (verplichte opgave via tel. 043-6012734) voor de **Paddenstoelenstudiegroep** een excursie naar

het Groote Bosch bij Slenaken. Vertrek om 10.30 uur vanaf de parkeerplaats naast restaurant 't Brugske aan de Dorpsstraat te Slenaken.

● **ZATERDAG 7 NOVEMBER** gaat de **Werkgroep Driestruik** de bosrand opschonen in het kader van de Landelijke natuurwerkdag. Aanvang: 9.00 uur aan de verzinkte poort aan de Driestruikweg te Roermond. Contact: Wouter Jansen (tel. 0475-386450).

● **ZONDAG 8 NOVEMBER** organiseert de **Kring Venlo** een fietsexcursie naar de Krickenbecker Seen. Vertrek om 10.00 uur vanaf de Parkeerplaats Infocentrum Groote Heide te Venlo.

● **MAANDAG 9 NOVEMBER** is er in Gre-

venbicht een werkvond van de **Molluskenstudiegroep**. Aanvang 20.00 uur. Opgave verplicht (tel. 045-4053602, biostekel@gmail.com).

● **MAANDAG 9 NOVEMBER** zijn er bij de **Kring Heerlen** i.s.m. de **Zoogdierenwerkgroep** twee lezingen. Raymond Pahlplatz gaat in op de Raaf in Limburg en Olaf Op den Kamp vertelt over Wolven in Nederland. Aanvang 20.00 uur in Café Wilhelmina, Akersstraat 166, 6466 HP Kerkrade-West.

● **DONDERDAG 12 NOVEMBER** verzorgt Gerard Dings voor **Kring Roermond** een lezing over paddenstoelen. Aanvang: 20.00 uur in het Groenhuis, Godswederstraat 2 te Roermond.

● **VRIJDAG 13 NOVEMBER** verzorgt Rol-

and Beekendam voor de **Studiegroep Onderaardse Kalksteengroeven (SOK)** een presentatie over geologie van de mergelgroeven. Aanvang: 19.30 uur in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht.

● **ZATERDAG 14 NOVEMBER** organiseert John Leclair (verplichte opgave via tel. 046-4334999) voor de **Paddenstoelenstudiegroep** een excursie naar de Eijsder Beemden. Vertrek om 10.00 uur vanaf de parkeerplaats aan de Kasteellaan te Oost-Maarlant.

● **ZONDAG 15 NOVEMBER** leidt Bert Op den Camp (verplichte aanmelding via 043-3622808 of bopden-camp@gmail.com) voor de **Plantenstudiegroep** een herfstwandeling door het Hasselterbroek (B).

Aanvang: 9.30 uur vanaf de achterzijde van station Maastricht of om 10.15 uur vanaf de parking Woutershof, Grootbroekstraat 50 te Kinrooi (B).

● **WOENSDAG 18 NOVEMBER** is er een bijeenkomst van de **Vlinderstudiegroep**. Aanvang: 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht.

● **DONDERDAG 19 NOVEMBER** verzorgt de **Kring Venlo** een lezing over de Oostvaardersplassen. Voor info over de locatie van de lezing graag contact opnemen met Jos Hoogveld (jos.hoogveld@wpm.nl of 077-3518131).

● **VRIJDAG 20 NOVEMBER** is er een bijeenkomst van de **Vogelstudiegroep**

met lezingen over de Blauwe kiekendief door Peter Heuts, over de Draaihals door Jan Boeren en over bijzondere vogels in 2015 door Patrick Palmen. Aanvang: 20.00 uur in zaal de Ster, Raadhuisstraat 13 te Roermond-Maasniel.

● **VRIJDAG 20 NOVEMBER** verzorgt Joop Teeuwen voor de **Plantenstudiegroep** een lezing over orchideeën van de Causes (Fr). Aanvang: 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht.

● **ZONDAG 22 NOVEMBER** gaat de **Werkgroep Driestruik** de heide opschonen. Aanvang: 9.00 uur vanaf de verzinkte poort aan de Driestruikweg te Roermond. Contact: Wouter Jansen (tel. 0475-386470).

● **ZONDAG 29 NOVEMBER** organiseert Johan den Boer voor de **Plantenstudiegroep** een winterwandeling in de Ardennen. Vertrek om 10.00 uur vanaf de achterzijde van station Maastricht.

● **ZONDAG 6 DECEMBER** organiseert de faunastudiegroep van **Kring Venlo** een fietsexcursie naar de Krickenbecker Seen. Vertrek om 9.00 uur vanaf de parkeerplaats van het infocentrum Groote Heide te Venlo. Opgave verplicht via Jos.Hoogveld@WPM.nl.

● **ZONDAG 6 DECEMBER** gaat de **Werkgroep Driestruik** de groeiplaats van Hengel vrijstellen. Aanvang 9.00 uur vanaf de verzinkte poort van de Driestruik. Contact: Wouter Jansen (tel. 0475-386450).

NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG

COLOFON

DAGELIJKS BESTUUR

Harry Tolkamp (voorzitter), Rob Geraeds (vice-voorzitter), Alfred Paarlberg (penningmeester) & Michiel Merx (secretaris).

ALGEMEEN BESTUUR

Wouter Jansen, Nicole Reneerkens, Raymond Pahlplatz, Marian Baars, Stef Keulen, Pieter Puts, Victor van Schaik, Jan-Joost Bakhuizen, Katrien de Vos-Reesink & Johannes Regelink.

KANTOOR

Olaf Op den Kamp, Jeanne Cuypers, Martine Lemmens & Roel Steverink.

ADRES

Godsweerderstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470 (kantoor@nhgl.nl). www.nhgl.nl.

LIDMAATSCHAP

€ 35,00 per jaar. Leden t/m 23 jaar € 17,50; bedrijven, verenigingen, instellingen e.d. € 105,00. Okjen Weinreich (ledenadministratie@nhgl.nl). IBAN: NL73RABO0159023742, BIC: RABONL2U.

BESTELLINGEN/PUBLICATIEBUREAU

Publicaties zijn te bestellen bij het publicatiebureau, Marja Lenders (publicatiebureau@nhgl.nl). Losse nummers € 4,-; leden € 3,50 (incl. porto), themanummers € 7,-. IBAN: NL31INGB0000429851, BIC: INGBNL2A.

KRINGEN

KRING HEERLEN

John Adams (heerlen@nhgl.nl).

KRING MAASTRICHT

Bert Op den Camp (maastricht@nhgl.nl).

KRING ROERMOND

Math de Ponti (roermond@nhgl.nl).

KRING VENLO

Jos Hoogveld (venlo@nhgl.nl).

KRING VENRAY

Patrick Palmen (venray@nhgl.nl).

STUDIEGROEPEN

FOTOSTUDIEGROEP

Bert Morelissen (foto@nhgl.nl).

HERPETOLOGISCHE STUDIEGROEP

Sabine de Jong (herpetofauna@nhgl.nl).

LIBELLENSTUDIEGROEP

Jan Hermans (libellen@nhgl.nl).

MOLLUSKEN STUDIEGROEP LIMBURG

Stef Keulen (mollusken@nhgl.nl).

MOSSENSTUDIEGROEP

Paul Spreuwenberg (mossen@nhgl.nl).

PADDENSTOELENSTUDIEGROEP

Henk Henczyk (paddestoelen@nhgl.nl).

PLANTENSTUDIEGROEP

Olaf Op den Kamp (planten@nhgl.nl).

PLANTENWERKGROEP WEERT

Jacques Verspagen (weert@nhgl.nl).

SPRINKHANENSTUDIEGROEP

Wouter Jansen (sprinkhanen@nhgl.nl).

STUDIEGROEP ONDERAARDESE KALKSTEENGROEVEN

Erwin Geuskens (sok@nhgl.nl).

VISSENWERKGROEP

Victor van Schaik (vissen@nhgl.nl).

VLINDERSTUDIEGROEP

Mark de Mooij (vlinders@nhgl.nl).

VOGELSTUDIEGROEP

Nicole Reneerkens (vogels@nhgl.nl).

WERKGROEP DRIESTRIJK

Wouter Jansen (driestruik@nhgl.nl).

ZOOGDIERENWERKGROEP

Bert Morelissen (zoogdieren@nhgl.nl).

STICHTINGEN

STICHTING NATUURPUBLICATIES LIMBURG

Uitgever van publicaties, boeken en rapporten (snl@nhgl.nl).

STICHTING DE LIERELEI

Projectbureau voor onderzoek van natuur en landschap in Limburg (lierelei@nhgl.nl).

STICHTING I.R. D.C. VAN SCHAÏK

Stichting voor het beheer van onderaardse kalksteengroeven in Limburg. Postbus 2235, 6201 HA Maastricht (vanschaikestichting@nhgl.nl).

STICHTING NATUURBANK LIMBURG

Stichting voor het beheer van waarnemingen van het NHGL (natuurbank@nhgl.nl).

NATUURHISTORISCH MAANDBLAD

REDACTIE Olaf Op den Kamp (hoofdredacteur), Henk Heijligers, Jan Hermans, Martine Lejeune, Ton Lenders, Gerard Majoor, Arjan Ova & Guido Verschoor (redactie@nhgl.nl).

RICHTLIJNEN VOOR KOPIJ-INZENDING

Diegenen die kopij willen inzenden, dienen zich te houden aan de richtlijnen voor kopij-inzending. Deze kunnen worden aangevraagd bij de redactie of zijn te bekijken op www.nhgl.nl.

LAY-OUT & OPMAAK Van de Manakker, Grafische communicatie, Maastricht (mvandemanakker@xs4all.nl).

EDITING SUMMARIES Jan Klerkx, Maastricht.

DRUK SHD Grafimedia, Swalmen.

COPYRIGHT Auteursrecht voorbehouden.

Overname slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

ISSN 0028-1107

provincie limburg
gesubsidieerd door de Provincie Limburg

